

GOŃCIE CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

List otwarty b. premiera Wł. Grabskiego

Ze względu na zarzuty, wytaczane często z różnych stron b. premierowi, podajemy in extenso list otwarty p. Władysława Grabskiego, zamieszczony na łamach „Dnia Polskiego”, w którym to liście b. premier pisze:

Od czasu mej dymisji pewne osobistości i pewne ugrupowania nie ustają w godzeniu na moją część. Wiedzą one że siłę moralną jednostki, stojącej na widowni publicznej, stanowi przekonanie o bezwzględnej jej uczciwości i bezinteresowności. A wiedząc o tem i właśnie dlatego, postępują bądź z niepojętą lekkomyślnością, bądź też z jawną złą wiarą, ażeby przedstawić mnie jako człowieka, służącego nie sprawie publicznej, a tylko własnym swym interesom.

Od tak uwłaczających zarzutów nie zasłania mnie przeszłość, poświęcona pracy publicznej, której oddałem się od wczesnej młodości, pracy pełnej trudów i niebezpieczeństw ani to, że przez cały ciąg życia nie zajmowałem żadnej synekury, żadnej jakiegokolwiek intrajnej posady, a prowadziłem zawsze najskromniejszy tryb życia o kilka niżej od tej, w jakiej byłem wychowany w domu rodzicielskim i to nawet wtedy, gdy zajmowałem najwyższe stanowiska państwowo.

Bezwarunkowo to walory dla ludzi, którzy żyją sensacją, a walczą przy pomocy kałumacji. Za wysoko cenię mogą pracę, której się poświęcam, ażeby miał zużywać mój czas i siły na szukanie satysfakcji dla siebie wobec oszczerców nawet w szrankach sądowych.

I dlatego, dopóki do takich metod walki uciekała się prasa pewnego typu i gatunku i sekundujące jej wierne piśmka ulotne, mogłem pominąć je pogardą i lekceważeniem. Ale gdy ze źródła zupełnie poważnego dochodziła mi wiadomość, że wśród profesorów jednego z uniwersytetów, a więc wśród ludzi tego co i ja powołania i stanowiska, rodzą się, szerzą, a nawet znajdują wiary bezsensowne a uwłaczające mi baśnie, milczeć dłużej nie mogę. Ludzie mało krytyczni, albo niedostatecznie uświadomieni, gotowi bowiem powiedzieć: milczy, a więc się zgadza...

Z konieczności więc, ale ze zrozumiały dla każdego uczciwego człowieka obrzydzeniem, uporą się muszę z kłamstwami, temi przynajmniej, które do uszu mych doszły. Zarzucano mi że osiągnąłem korzyści z kooperatywy budowlanej imienia Staszica, że posiadałem wielki i intrajny kredyt w Banku Budowlanym, że zbagaciłem się na ustawowej spłacie długów przedwojennych, że zdobyłem lokal cudzym kosztem, że miałem jakieś zobowiązania osobiste wobec Jewelowskiego, Lamberta i Krysiaka, że sam sobie wyplacałem remunerację, że przed samem podaniem się do dymisji wszystkie własne i rodzinny swej oszczędności ulokowałem w dolarach, że kupiłem świeżo majątek na Pomorzu. Czy to już wszystko? Wątpię. Może jutro usłyszę o czemś nowem. To co doszło do mnie starczy, by podkopać wiarę w wartość moralną jednostki.

Przedtem niż zostałem premierem, byłem członkiem urzędniczej kooperatywy budowlanej imienia Staszica. Tak samo jak dla innych urzędników przy stąpiono i dla mnie do budowy mieszkania, lecz dopiero w ostatniej serii robót. Gdy jednakże budowa była tak kosztowna, że przerastała środki moje osobiste, przetrwałam budowę, a prawa swe i udział w kooperatywie odstąpiłem innemu urzędnikowi. Uzyskałem zwrot wkładów nawet bez procentów.

Ani wprost, ani ubocznie, ani pośrednio, ani pośrednio nie korzystałem nigdy z jakiegobądź kredytu w Banku Budowlanym i stałem wobec zagadki, skąd ta wersja.

Tak, prawdą jest, że spłaciłem długi przedwojenne, ciężące na hipotece należącego do mnie, a odziedziczonego majątku ziemskiego, ale jednocześnie sprzedałem część gruntów posiadanych i uiszczalem przypadające należności w zupełnej zgodzie z wierzytelkami, nie zasłaniając się normami ustawowymi, a kierując się słuszością.

Sprawa mego lokalu. Mieszkałem przy ulicy Ordynackiej, gdzie zajmowałem sześć pokoiów. Chcąc uzyskać osobny gabinet do pracy, którego byłem pozbawiony w tym lokalu, dokonałem za zgodą właściciela nieruchomości zamiany poprzedniego mieszkania na nowe, w którym dostałem o jeden pokój więcej. Zamieszkałem w jednym z licznych domów P. K. O. na tych samych co każdy inny lokator w tych domach warunkach, z tą tylko różnicą, że oddałem P. K. O. własny lokal bezinteresownie. Wolno w tak lojalny i legalny sposób postąpić każdemu obywatelowi, czy ja miałembyć właśnie z pod wszelkiej prawa wyjęty? I czyż nie jest wprost zdumiewające, gdy takie insynuacje odparać trzeba? Miałem przecież aż dwa lokale urzędowe, jedno w Skarbie, drugie w Prezydium do dyspozycji, z których nie skorzystałem.

Jewelowskiego, Lamberta i Krysiaka nie znam wogóle i nigdy nie znałem, nic wspólnego z nimi nie miałem i żadnych zobowiązań względem nich nie zaciągałem. Utrzymywać, że w wyniku stosunków ze mną, osiągnęli oni jakies zyski nadmierne od Rządu, jest bezczyna potwarzą.

Za postawienie mi zarzutu wyplacania sobie remuneracji odnośny redak-

tor został sądownie ukarany, zarzut ten bowiem jest jedynie niegodziwym wymysłem.

A wreszcie i najhaniebniejsza z wersji, a która się zrodziła wśród profesorów jednego z uniwersytetów, wersja o kupnie dolarów i sprawa kupna majątku na Pomorzu. Jak kłamać, to bezczelnie! Oświadczam, że dolarów nigdy nie kupowałem, że ani ja, ani moja rodzina nie posiadamy żadnej gotówki do lokowania, a skromne utrzymanie czerpię z dochodów z niewielkiego dziedzicznego majątku. Dobra pomorskie są pro prostu wymysłem złośliwej fantazji.

Przedstawiłem obraz kampanji, prowadzonej przeciwko mnie w ostatnich paru miesiącach. Jest to akompanjament do jednocześnie podjętej walki politycznej ze mną i oczywiście zmierzają do wzmocnienia tej ostatniej. W wyniku tej kampanji musi się zacierać w opinii publicznej różnica w ocenie moralnej ludzi bezinteresownie oddanych sprawie publicznej, a pospolitych karierowiczów nie przebiegających w środkach. W takiej atmosferze czuć się muszą dobrze ci wszyscy, którzy istotnie wykorzystują swe stanowiska publiczne dla swojej osobistej kariery i zysków. Byleby tylko umieli unikać sposobności robienia sobie wrogów, ujdzie im wiele istotnych przekroczeń bez żadnej dla nich ujmy.

Tych wszystkich, którzy stawiają mnie powyżej wymienione i podobne zarzuty, nazywam publicznie oszczercami.

A co należy sądzić o samym sposobie prowadzenia ze mną walki, polegającym na godzeniu w moją część, pozostawiam to sumieniu zdrowej części opinii publicznej.

(—) Władysław Grabski.

Prezydentowa Coolidge dla ślepych.
Znana amerykańska ślepa artystka, miss Helena Keller, wybiera się w agitacyjną podróż po Stanach Zjednoczonych, aby zebrać 2 miliony dolarów, które są niezbędne dla założenia wielkiego amerykańskiego zakładu dla ślepych. Prezydentowa Coolidge, która stoi na czelu tego ruchu, przyjęła w tych dniach miss Keller w Białym Domu, która zademonstrowała jej mowę ślepych przez obejmowanie i nakładanie palców na usta. Rycina nasza przedstawia p. Coolidge i ślepa artystkę Keller w czasie rozmowy.

TELEGRAMY.

Rokowania handlowe polsko-czeskie

Praga. Wbrew odmiennym doniesieniom rokowania polsko-czeskie zbliżają się ku końcowi. Złatwiono dotychczas kwestje kontyngentowe oraz weterynaryjne. Obecnie omawiane są sprawy celne, pod których wejściem do obrady sprawy naftowe. Zakończenia rokowań spodziewać się można z końcem b. r.

Opinia Włoch o Marszałku Piłsudskim.

Rzym. Pod tytułem „Piłsudski broń Polskę przed zarzutem militarysty” dzienniki włoskie zamieszczają deklarację Marszałka na ten temat, podane w prasie warszawskiej. Cytowane są zdania Marszałka o ogólnym nastroju pokojowym społeczeństwa, niechętnego wojnom, o tem, że Polska nie ma powodów prowadzenia wojen — z czego wynika, że nie można Polski posądzać o wojowniczość i militarystę.

Niemcy przekupują Rosję.

Nowy Jork. Zdaniem bankierów amerykańskich, niemiecki kredyt dla Rosji w sumie 100 milionów marek złotych, obliczony jest na to, aby pozyskać poparcie Rosji na konferencji rozbrojeniowej w kierunku największego stanu angielskiej floty.

Walka kobiet meksykańskich o Kościół.

Salwy karabinowe. — Szef policji śmiertelnie ranny.

London. Z Meksyku donoszą o brwawych zażeniaczach, które tam wynikły pod kościółem katolickim, wówczas gdy zandarmi usiłowali rozpedzić tłumy wiernych, przeważnie kobiet, przypuszczających, iż policja chce opęszetować kościół zgodnie z rozkazami władz. Kobiety w zapalczywy sposób zastakowały zandarmów. Trzeba było przywołać na pomoc strażaków z sikawkami, ale mimo, iż strumieniami wody zalewano tłum, nie odniosło to żadnego skutku.

Policja w końcu użyla broni palnej i rozpedziła tłumy. Pewna grupa kobiet udała się następnie do ministerstwa spraw wewnętrznych, gdzie odbyły się

Zarząd na granicy litewskiej.

Posterunki litewskie cofnięto w głąb kraju. Rozkaz do napadu wydał rząd kowieński.

Wilno. Na granicy litewskiej panuje spokój. Litwini wycofali swoje posterunki w głąb kraju o jeden kilometr od granicy, a patrolo w sile 30 — 40 ludzi krąży wzdłuż granicy. Na wieży kościoła w Kiernowie urządzili Litwini punkt obserwacyjny dla artylerji, ustawiając jednocześnie na wieży karabiny maszynowe.

W miejscowości Ozierki Litwini stawiają zasieki druciane. Z rozporządzenia komendanta w Kiernowie zabroniono ludności palenia światła w domach. Do miejscowości Muśniki po stronie litewskiej przybył general dywizji Żukajka. Jednocześnie pod dowództwem majora Todacza zebrały się tam oddziały szaulisów.

Wilno. Jeńcy wzięci do niewoli, wysłani zostali do Wilna, gdzie ich przesłuchano. Jak się okazuje, Litwini

przygotowali się do napadu na teren polski już oddawna. Straż litewska otrzymała nawet instrukcje, jak ma odpowiadać na wypadek wzięcia do niewoli polskich żołnierzy policyjnych.

Dziś litewskie władze graniczne starały się nawiązać kontakt z naszymi władzami w sprawie jeńców, jednakże władze nie otrzymały pozwolenia na prowadzenie jakiegokolwiek pertraktacji, które zastrzegły dla siebie władze centralne. Obecnie możliwą jest wymiana zdań tylko pomiędzy Warszawą a Kownem, gdyż, jak ustalono w drodze dochodzeń, rozkaz do napadu na polskie terytorjum wydał wprost rząd kowieński.

Prasa litewska uporczywie przemilcza całe zajęcia graniczne i prawdopodobnie przedstawi odebranie części obszaru polskiego, jako napad ze strony polskiej.

Dopiero w marcu odczujemy

skutki bilansu handlowego

Od chwili względnej stabilizacji złotego nie obserwuje się większego popytu na waluty ze strony klienteli prywatnej. Zależy to w pewnej części od ogólnej pauperyzacji i braku płynnej gotówki na kupno walut.

W każdym bądź razie wśród posiadaczy wkładów i rachunków bieżących w bankach nastąpiło uspokojenie, a nawet zauważyć można powolny, lecz stopniowy powrót wycofanych w swoim czasie wkładów do banków. Wobec tego koniecznym jest stać, aby czynnik rządowe drogą właściwych ułatwień starały się zwiększyć dopływ oszczędności w złotych i w walutach obcych do naszych instytucji bankowych. Należy wytworzyć przedewszystkiem atmosferę stabilizacji rozporządzeń i wzbudzić zaufanie.

Skutki dodatnie ze 100 milionowej

nadwyżki eksportowej w grudniu 1925 roku dadzą się odczuć dopiero w marcu, gdyż gotówka z eksportu wpływa zwykle w kilkumiesięcznym terminie. Dzięki temu spłacenie przez rząd skonwertowanej pożyczki amerykańskiej w sumie 1.500.000 dolarów nie napotka na poważniejsze trudności. Biorąc pod uwagę fakt, że bilans handlowy za styczeń r. b. da pewną nadwyżkę, przypuszczać można, że niedobór z bilansu płatniczego zostanie w znacznej części wyrównany. Ponieważ wywóz zboża w grudniu r. ub. osiągnął sumę 30 milj. zł., a więc nie przekroczył 20 proc. ogólnego wywozu, można przeto mieć nadzieję, że spodziewane w marcu ustanie eksportu zboża nie wywoła poważniejszego deficytu w bilansie handlowym.

